

N:o 149.

Af Herr C. J. Svensén: Angående försäljning af vissa statens egendomar.

I en till förliden Riksdag stäld motion, N:o 99, föreslog jag försäljning under vissa villkor af de statens egendomar, som ej äro för särskildt ändamål afsedda. Då emellertid Riksdagen, till följd af ärendenas hopade mängd, icke hann att till slutligt afgörande företaga domänfrågan, blef följden, att äfven min ifrågavarande motion förföll, utan att för tillfället hafva blifvit föremål för vederbörlig pröfning. Riksdagen beslöt i stället att till Regeringens förfogande ställa nödiga medel för egendomarnes förvaltning, intill dess närmare erfarenhet vunnits om, huru med dem borde förfaras. Af den till innevarande Riksdag afgifna statsverkspropositionen framgår nu, att Regeringen anser provisoriet böra fortfara äfven för nästa statsregleringsperiod. Önskar man icke en försäljning af statsdomänerna, synes detta äfven i sin ordning, då naturligtvis ingen erfarenhet ännu kunnat vinnas om verkningarne af en organisation, hvars tillämpning först i år tager sin början. Från deras synpunkt åter, som önska domänernas försäljning, ställer sig saken deremot helt annorlunda. De skäl som i motionen förra året anförts för en försäljning — till hvilka jag får hänvisa — qvarstå ännu ovederlagda och i sin fulla giltighet. Härtill kommer, att ju längre man uppskjuter med att låta försäljningen taga sin början, kommer en allt större del af de från militärstaten och andra håll indragna boställshemman att utarrenderas, hvarigenom deras försäljning ännu ytterligare under en tid af tjugu år hindras, och följaktligen ett dyrt och inveckladt förvaltningsmaskineri för deras vård å statens sida under tiden blifver nödvändigt.

Rörande så väl sättet för försäljningens ordnande som användandet af de dervid inflytande medel har jag i förlidet års motion tillåtit mig några antydningar; men det är klart, att hvarken Riksdagen i dess helhet eller den enskilde representanten har att förfoga öfver den fackkunskap, som oundgängligt erfordras för att utreda en så omfattande fråga i alla dess detaljer. Det torde fördenskull vara lämpligast, att sedan försäljning blifvit besluten, och sedan det bestämts, att de inflytande salumedlen skulle användas till afbetalande å rikets skuld, men ej till löpande utgifter, det uppdroges åt Regeringen att utarbete och så fort ske kunde inkomma med förslag om lämpligaste sättet för dessa besluts verkställande.

Alltså föreslår jag,

att Riksdagen ville dels för sin del besluta:

1:o att de statens egendomar, som ej äro för särskildt ändamål afsedda, böra vid inträffande ledighet och efter föregångnen värdering försäljas; samt

2:o att de vid egendomarnes försäljning inflytande medlen skola användas till afbetalning å statens skuld, och dels i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om aflåtande af proposition med utredning och förslag om sättet och villkoren för såväl försäljningen som ock salumedlens användande till det afsedda ändamålet.

Stockholm i Januari 1878.

C. J. Svensén.
